

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudkyň Mgr. Lenky Havlíčkové a Mgr. Daniely Menclové ve věci

žalobce: **Stop tunelům, z. s.**, IČO: 22879552,
sídlem Na Valech 3, 400 01 Ústí nad Labem,

proti
žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**,
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha 10 - Vršovice,

za účasti osob
zúčastněných na
řízení:

- I) **Czech Property Investment, a. s.**, IČO: 42716161,
sídlem Vladislavova 1390/17, 110 00 Praha 1,
- II) **Sdružení Zdravé Ústí, z. s.**, IČO 27031713,
sídlem Ostrčilova 9, 400 01 Ústí nad Labem,
- III) **Statutární město Ústí nad Labem**,
sídlem Velká Hradební 2336/8, 400 10 Ústí nad Labem,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 3. 2022, č. j. MZP/2022/530/232,
sp. zn. ZN/MZP/2022/530/130,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 28. 3. 2022, č. j. MZP/2022/530/232, sp. zn. ZN/MZP/2022/530/130, a rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 8. 12. 2021, č. j.

KUUK/163928/2021/ZPZ, sp. zn. KUUK/132083/2021/16/ZPZ, se **zrušují** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 28. 3. 2022, č. j. MZP/2022/530/232, sp. zn. ZN/MZP/2022/530/130, kterým byla zamítnuta odvolání žalobce a spolku Sdružení Zdravé Ústí, z. s. proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 8. 12. 2021, č. j. KUUK/163928/2021/ZPZ, sp. zn. KUUK/132083/2021/16/ZPZ, kterým byl vydán oznamovateli Czech Property Investments, a.s., závěr zjišťovacího řízení, že záměr „Ústí nad Labem – CPI Obchodní park Krásné Březno“ nemůže mít významný vliv na životní prostředí a nebude posuzován podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „zákon o posuzování vlivů“).

Žaloba

2. Žalobce namítal, že žalovaný obecnou výtku, která měla být pouze interpretačním klíčem k následujícím konkrétním odvolacím námitkám, vypořádal samostatně a posoudil ji jako zcela nekonkrétní. Tato skutečnost dle žalobce dokládá, že žalovaný se odvoláním zabýval jen po jednotlivých částech a jeho pozornosti unikly podstatné souvislosti.
3. Žalobce poukázal na skutečnost, že biologické hodnocení předložené osobou zúčastněnou na řízení I) při oznámení záměru uvádí, že realizací záměru dojde k významnému omezení biotopů několika druhů zvláště chráněných živočichů zejména ještěrky obecné, slepýše křehkého a tuňáka obecného. Současně žalobce zdůraznil, že opatření uvedená v biologickém hodnocení dle jeho názoru nemohou negativní vliv na dotčené druhy živočichů zmírnit ani kompenzovat. Přesto správní orgán prvního stupně dospěl k závěru, že záměr nemůže mít významný vliv na životní prostředí. Žalovaný se pak s totožnou odvolací námitkou žalobce řádně nevypořádal, když odkázal na závěry prvostupňového orgánu a předložil popis dotčeného území. Žalovaný dle žalobce nevypořádal ani zásadní odvolací námitku žalobce, že pokud biologické hodnocení zjistilo významné omezení biotopů a nenavrhuje dostatečná preventivní ani kompenzační opatření, nelze vyloučit významný vliv záměru na všechny hodnocené složky životního prostředí.
4. Dále žalobce poukázal na skutečnost, že v prvostupňovém rozhodnutí je uvedeno, že vliv dotčeného záměru na zvláště chráněné živočichy je akceptovatelný. Pokud správní orgán prvního stupně měl při označení vlivu záměru za akceptovatelné to, že intenzita a rozsah vlivu záměru nedosahují hodnot, které by významně ovlivnily životní prostředí a jeho složky, měl své úvahy o intenzitě a rozsahu vlivu konkrétně vyložit ve svém rozhodnutí. S odvolací námitkou, která na tuto skutečnost poukazovala, se žalovaný dle žalobce rovněž řádně nevypořádal, neboť námitka směřovala do nedostatečnosti odůvodnění prvostupňového rozhodnutí a touto skutečností se žalovaný nezabýval. Žalovaný rovněž zdůraznil, že považuje za nepřezkoumatelné žalobou napadené rozhodnutí, neboť

žalovaný nepodložil svůj výklad toho, jak správní orgán mínil pojem akceptovatelnosti, ověřitelnými důkazy.

5. Dále žalovaný trval na tom, že v žalobou napadeném rozhodnutí nebyla řádně vypořádána jeho odvolací námitka, ve které trval na tom, že biologické hodnocení neprovedlo dostatečný průzkum výskytu letounů a zcela přehlédlo možný význam budov v lokalitě pro výskyt netopýrů. Žalobce trval na tom, že pokud není možný výskyt letounů řádně zjištěn, není možné s jistotou tvrdit, že lze vyloučit významný vliv záměru na tyto druhy. Poukázal rovněž na to, že žalobou napadené rozhodnutí mylně tvrdí, že biologické hodnocení vyloučilo výskyt netopýrů na budovách.
6. Dále žalobce namítal, že ve své odvolací námitce namítal, že se správní orgán prvního stupně řádně nezabýval možným vlivem záměru na živočichy v nivě Pekelského potoka, ovšem žalobou napadené rozhodnutí se touto námitkou nezabývalo a žalovaný v něm pouze předložil vlastní úvahy o možném vlivu záměru na nivu Pekelského potoka. Rovněž se žalobou napadené rozhodnutí dle žalobce řádně nevypořádalo s odvolací námitkou týkající se vlivu záměru na významný krajinný prvek nivy Pekelského potoka. Žalovaný pouze citoval z vyjádření oznamovatele a rekapituloval názor správního orgánu prvního stupně. Na odvolací námitku týkající se vnitřní rozpornosti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně žalovaný dle žalobce vůbec nereagoval.
7. Dále žalobce namítal, že se správní orgány nevypořádaly s námitkou, že rozhodnutí o odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu je platné. Žalovaný rovněž dle žalobce neodůvodnil, proč z pravděpodobné platnosti rozhodnutí o odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu má najisto vyplývat, že zánik bonitní půdy kvůli záměru nemůže mít významný vliv na životní prostředí.
8. Žalobce rovněž nesouhlasí s žalobou napadeným rozhodnutím, ve kterém je uvedeno, že postačilo, když správní orgán prvního stupně k otázce vlivu na klima uvedl, že „*vliv záměru na klima byl vyhodnocen jako akceptovatelný*“, obzvláště za situace, kdy žalobce v průběhu správního řízení namítal, že vliv na klima je v oznámení zpracován nedostatečně a soustředí se pouze na jednu výše vlivů na klima.
9. Dle žalobce se žalobou napadené rozhodnutí nezabývalo námitkou, zda správní orgán prvního stupně pochybil, když vyloučil významný vliv na životní prostředí, aniž by z podkladů bylo dostatečně zřejmé, v jakém množství budou dřeviny káceny a v jakém rozsahu a složení je případně navrhována náhradní výsadba.
10. Žalobce dále namítal, že v žalobou napadeném rozhodnutí je uvedeno, že „lze říci, že tato zeleň bude kompenzovat důsledky vyššího podílu zpevněných ploch (zejména v slunných dnech)“, aniž by byly ve spise dostatečné podklady k takovému tvrzení a aniž by toto tvrzení žalovaný dostatečně odůvodnil. Žalovaný se rovněž dle žalobce nevypořádal s jeho odvolací námitkou, že správní orgán prvního stupně svá tvrzení ve vztahu k vlivu na mikroklima dostatečně neodůvodnil.
11. Žalobce rovněž trval na tom, že žalobou napadené rozhodnutí nereagovalo na podstatu jeho námítky vztahující se ke kácení dřevin rostoucích mimo les. Považoval za nepřípustné odsouvat řešení této otázky do následných správních řízení.

12. Ve vztahu k posouzení nakládání se srážkovými vodami žalobce namítl, že hydrogeologický posudek, ze kterého správní orgány vycházely, nebyl ve spise. Dále zdůraznil, že přestože vyloučily správní orgány významný vliv na životní prostředí, považuje žalobou napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a pro skutečnost, že správní orgán prvního stupně posouzení věci ve vztahu k nakládání se srážkovými vodami odsunul do dalších řízení.

Vyjádření žalovaného k podané žalobě

13. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že nepochopil, že úvodní text odvolání má být pouze interpretačním klíčem k následným námitkám žalobce. Konstatoval, že obecnost tohoto textu byla zřejmá, a proto ji v žalobou napadeném rozhodnutí deklaroval a zdůraznil komplexnost předložených podkladů a korektnost správního orgánu prvního stupně při provádění zjišťovacího řízení.
14. Žalovaný konstatoval, že žalobce vychází z názoru, že v případě jakéhokoliv omezení či zásahu do biotopů několika zvláště chráněných živočichů je zcela nezbytné celý záměr podrobit posouzení vlivů záměru na životní prostředí, vydat závazné stanovisko a v něm stanovit závazné podmínky pro regulaci takového zásahu. Zdůraznil, že z předloženého biologického hodnocení vyplynulo, že realizací záměru dojde k významnému omezení biotopů žijících organismů, a proto byla navržena vhodná opatření na minimalizaci negativních vlivů záměru, při jejich striktním dodržování dojde ke zmírnění vlivu záměru na jedince, populace organismů a jejich biotopy na únosnou mez. Žalovaný konstatoval, že z výše uvedeného lze dovodit, že s přihlédnutím na charakter výskytu řešených zvláště chráněných druhů v místě záměru nejde o zásah limitující a vliv na zvláště chráněné druhy živočichů tak nebude významný. Zdůraznil, že z hlediska posuzování vlivů jsou relevantní pouze takové zásahy, jejichž vliv je dostatečně významný. Žalovaný konstatoval, že záměr samozřejmě určité vlivy na životní prostředí generovat bude, ale z provedeného řízení vyplývá, že tento vliv bude únosný, přijatelný pro životní prostředí a jeho intenzita nebo rozsah nejsou takové míry, která by životní prostředí a jeho jednotlivé složky ovlivnila významně. Zdůraznil, že předložené biologické hodnocení navrhuje dostatečná kompenzační opatření. Rovněž uvedl, že samotný zásah do biotopů zvláště chráněných živočichů při realizaci záměru bude předmětem zkoumání v rámci řízení vedeného dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, (dále jen zákon o ochraně přírody), který je primárním nástrojem z hlediska ochrany přírody k posuzování přípustnosti zásahů do habitatu zvláště chráněných druhů živočichů.
15. Žalovaný trval na tom, že kompenzační a ochranná opatření obsažená v biologickém hodnocení jsou zcela dostatečná a záměr tedy nebude mít významné negativní dopady na místní biotopy zvláště chráněných živočichů. Navržená opatření byla formulována autorizovanou osobou, s ohledem na znalost území, záměru a jejich vzájemného působení. Polemika žalobce o vhodnosti a dostatečnosti opatření je založena na jeho pouhém mínění. Tato problematika bude dle žalobce řešena v navazujících řízeních, ve kterých budou s definitivní platností stanovena konkrétní opatření. K pojmu „akceptovatelnost“ žalovaný uvedl, že prvostupňový orgán jej okomentoval v postoupení odvolání žalobce. Tento pojem dle žalobce neumožňuje jiný výklad, než jaký je uveden v žalobou napadeném rozhodnutí.

16. Žalovaný trval na tom, že problematika letounů byla v rámci biologického hodnocení zpracována s ohledem na potřeby zjišťovacího řízení v dostatečné šíři. Rovněž použitá metodika, způsob sběru informací, četnost a termíny terénních šetření odpovídají běžnému standardu. Žalovaný trval na tom, že z biologického hodnocení vyplývá, že předmětná lokalita slouží letounům spíše jako tranzitní prostor a příležitostné loviště. Specifický vztah k lokalitám v dotčeném prostoru nebyl zjištěn – tedy ani výskyt letounů v neefektivně rozmístěných stávajících nesourodých objektech v prostoru zamýšleného záměru. Žalobce výskyt netopýrů pouze tvrdí, aniž by jej měl podložen důkazy. Dále poukázal na skutečnost, že předmětné objekty jsou v současnosti využívány stavebními firmami, a proto je možnost výskytu netopýrů v těchto objektech nepravděpodobná. Pokud budou netopýři v průběhu realizace záměru zjištěni, bude nezbytné informovat kompetentní orgány a přijmout vhodná opatření. Za tímto účelem je v biologickém hodnocení navržena podmínka stanovení biologického dozoru.
17. Žalovaný trval na tom, že žalobce staví svůj názor o možném výskytu zvláště chráněných a ohrožených druhů v nivě Pekelského potoka a o nedostatečnosti provedeného biologického hodnocení na své domněnce a nedokládá to žádnými důkazy. V biologickém hodnocení není udáván žádný výskyt chráněných druhů v dané lokalitě ani není konstatován jarní či letní tah obojživelníků. Pro případ možné migrace náhodných jedinců je dle závěrů biologického hodnocení nutné udržet Pekelský potok ve funkčním stavu. Za tímto účelem byla navržena v biologickém hodnocení kompenzační opatření.
18. Dále žalovaný uvedl, že s otázkou platnosti souhlasu s odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu se vypořádal v posledním odstavci na straně 11 žalobou napadeného rozhodnutí. Uvedl, že s ohledem na vydaný souhlas s odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu by další rozbor uvedené problematiky v rámci případného posouzení vlivů záměru ve smyslu § 3 písm. l) zákona o posuzování vlivů nebyl účelný.
19. K otázce vlivu záměru na klima žalovaný uvedl, že je tato otázka řešena v oznámení záměru tak, že si žalovaný mohl vytvořit kvalifikovaný názor na danou problematiku. Záměr je realizován v území, které je silně antropogenně ovlivněno. Vzhledem k charakteru a velikosti území, jeho stávajícímu využití, značnému podílu nezpevněných ploch, určenému funkčnímu využití v rámci územního plánování a s ohledem na plánované budoucí ozelenění a výsadbu dřevin a křovin, které budou kompenzovat důsledky vyššího podílu zpevněných ploch areálu, lze zhodnotit vliv záměru na klimatické změny jako akceptovatelné.
20. K otázce kácení dřevin žalovaný uvedl, že stanovení podílu zastavěných, zpevněných a nezpevněných ploch vychází z platné dokumentace pro územní rozhodnutí a bylo prověřeno v rámci územního řízení, jehož závěrem bylo rozhodnutí o povolení umístění stavby. Podrobnější dendrologické posouzení bude dle žalovaného předmětem zkoumání v rámci samostatného správního řízení vedeného příslušným orgánem ochrany přírody dle zákona o ochraně přírody. Zpracování posudku ve fázi zjišťovacího řízení by dle žalobce bylo neúčelné a odporovalo by zásadě hospodárnosti řízení. Poukázal rovněž na skutečnost, že záměr se může v důsledku navazujících řízení pozměnit a rozsah kácené zeleně tak může být i na základě stanovisek účastníků povolovacích řízení upřesněn.

21. Ve vztahu k vlivu na mikroklima žalovaný zdůraznil, že správní orgány vycházely z údajů předložených v oznámení záměru, zejména rozptylové studie vypracované autorizovanými osobami a dokumentace pro územní rozhodnutí, která byla schválena kompetentními orgány ochrany životního prostředí, tedy i příslušným orgánem ochrany ovzduší. S přihlédnutím k těmto podkladům zvážily správní orgány námitky žalovaného v rámci správního uvážení a dospěly k závěru, že námitky žalobce jsou liché. Svůj závěr správní orgány dle žalovaného dostatečně odůvodnily.
22. Žalovaný dále konstatoval, že inženýrsko-geologický posudek není ze zákona povinnou součástí oznámení a příslušný úřad jej nemá k dispozici. Z jeho závěrů vycházel hydrologický posudek, který je součástí dokumentace EIA z roku 2009. V letech 2009 – 2010 úřady dokumentaci EIA do informačního systému EIA neukládaly a tištěná verze byla po uplynutí skartační lhůty skartována. Hydrologický posudek je tak k dispozici pouze v digitální podobě ve formátu Word. Hodnocení, že v celém areálu jsou zeminy uložené v mělké podpovrchové zóně málo propustné nebo „nepropustné“, a vsakovací poměry proto byly vyhodnoceny jako nevhodné, vyplývá i ze stanoviska Povodí Ohře, s. p., které bylo součástí oznámení. Návrh nakládání s dešťovými vodami předložený oznamovatelem lze tedy považovat za odůvodněný. Závěr správního orgánu prvního stupně je podepřen i kladným vyjádřením vodoprávního úřadu Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru životního prostředí, kde je stanoven požadavek upřesnit v navazujícím řízení hodnoty inženýrsko-geologického průzkumu s ohledem na možnost zasakování a využití srážkové vody v lokalitě.
23. Ve vztahu k vlivu záměru na významný krajinný prvek nivy Pekelského potoka žalovaný zdůraznil, že v prvostupňovém rozhodnutí žádný vnitřní rozpor nenalezl. Záměr je řešen variantně. Varianta s okružní křižovatkou představuje jistý zásah do významného krajinného prvku, neboť je zde počítáno i s lávkami pro pěší, ale v případě realizace varianty se stykovou křižovatkou, bude významný krajinný prvek dotčen minimálně. Konečné řešení bude stanoveno až v dalších povolovacích řízeních. Možné ovlivnění významného krajinného prvku bylo tedy správním orgánem prvního stupně vyhodnoceno i s ohledem na variantní řešení dopravního napojení areálu jako mírné. Žalovaný se k tomuto hodnocení přiklonil.
24. Žalovaný trval na tom, že všechny odvolací námitky žalobce byly v žalobou napadeném rozhodnutí řádně a přezkoumatelně vypořádány a prvostupňové rozhodnutí i žalobou napadené rozhodnutí byla dostatečně odůvodněna.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení I)

25. Osoba zúčastněná na řízení I), která byla oznamovatelem, ve svém vyjádření uvedla, že se plně ztotožňuje s vyjádřením žalovaného k žalobě. Zdůraznila, že v souladu s § 71 odst. 1 písm. d) zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“) má žaloba obsahovat žalobní body, z nichž musí být patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje napadené výroky rozhodnutí za nezákonné či nicotné. Žalobce však ve svých námitkách setrvává pouze u obecných konstatování a závěrů bez patřičné právní argumentace. Námitky se často opírají pouze o názor žalobce a nikoli o doložené posouzení vysoce

odborných témat. Dle osoby zúčastněné na řízení I) tedy žaloba nenaplnňuje požadavky na náležitosti žaloby.

26. Poukázala rovněž na skutečnost, že v některých žalobních bodech žalobce uvádí nepravdu, když tvrdí, že biologické hodnocení zjistilo významné omezení biotopů a nenavrhuje dostatečná preventivní a kompenzační opatření. Žalobce však sám následně poukazuje na konkrétní část biologického hodnocení obsahující kompenzační opatření.
27. Trvala na tom, že není žádný důvod zpochybňovat kvalitu, relevanci a pravdivost biologického hodnocení.
28. Dále osoba zúčastněná na řízení I) zdůraznila zásadu, že řízení před správními orgány obou stupňů představují z hlediska soudního přezkumu jeden celek. Dále zdůraznila, že správní rozhodnutí se opírají o biologické hodnocení vypracované autorizovanou osobou a řádně se vypořádávají s připomínkami a námitkami žalobce a doloženými odbornými podklady.
29. K otázce platnosti souhlasu s odnětím půdy ze zemědělského půdního fondu osoba zúčastněná na řízení I) uvedla, že se plně ztotožňuje s argumentací žalovaného. Žalobce nijak nespecifikoval, v čem by měla spočívat neplatnost souhlasu s odnětím. Pouze vágně tvrdil, že se posouzením platnosti správní orgány nezabývaly „navzdory pochybnostem“ aniž by uvedl, v čem spatřuje ony pochybnosti.
30. Dále osoba zúčastněná na řízení I) trvala na tom, že žalovaný absenci hydrologického posudku ve spise dostatečně vypořádal. I kdyby ve spise nebyl, bylo patrné, že správní orgány z něho vycházely. Výsledky hydrologického průzkumu byly zapracovány do souhlasů dotčených orgánů a do platného územního rozhodnutí pro stavbu. Žalobce netvrdí, že by neměl možnost do hydrologického posudku nahlédnout či si jej vyžádat od správního orgánu v řízení. Absence posudku ve spise může být pouze dílčím procesním pochybením, které nemůže být samo o sobě důvodem pro zrušení napadeného rozhodnutí.
31. Osoba zúčastněná na řízení I) dále konstatovala, že na realizaci předmětného záměru již bylo vydáno územní rozhodnutí a realizace záměru již byla zahájena (výstavba přípojek na veřejnou technickou infrastrukturu). Ve vztahu k realizaci záměru byly uděleny i výjimky z ochrany chráněných živočichů. Osoba zúčastněná na řízení I) tedy disponuje všemi aktualizovanými stanovisky a vyjádřeními dotčených orgánů státní správy. Poukázala rovněž na skutečnost, že žalobce dlouhodobě napadá více jejích stavebních záměrů, ve svých žalobách však neformuluje relevantní důvody a jeho činnost vůči ní působí umělé prodlužování správních řízení, oddalování realizace stavebních záměrů a lze ji považovat za obtěžující a šikanózní.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení II)

32. Osoba zúčastněná na řízení II) uvedla, že žaloba podaná žalobcem má její podporu. Zdůraznila, že posuzovaný záměr bude mít negativní dopady zejména na tamější faunu.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení III)

33. Osob zúčastněná na řízení III) uvedla, že zcela ponechává na uvážení soudu, jak v předmětné věci rozhodne.

Posouzení věci soudem

34. O žalobě soud rozhodl v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) bez jednání, neboť žalobce s rozhodnutím věci bez jednání výslovně souhlasil a žalovaný se po řádném poučení, že může vyslovit nesouhlas s rozhodnutím věci bez jednání a že nevyjádření se v určené lhůtě je považováno za souhlas, k nařízení jednání nevyjádřil.
35. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 větě první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
36. K tvrzení osoby zúčastněné na řízení I), že žalobní námitky žalobce není možné považovat za námitky naplňující definici žalobních bodů dle § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s., soud konstatuje, že dle citovaného ustanovení musí být z žalobních bodů patrné, z jakých skutkových a právních důvodů považuje žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Dle soudu žalobní námitky žalobce v daném případě definici obsažené v zákone odpovídají, neboť je z nich zcela jednoznačně patrné, se kterými skutečnostmi žalobce nesouhlasí a proč, případně, které skutečnosti dle jeho názoru v rozhodnutí absentují. Případný nedostatek důkazů dokládajících tvrzení žalobce nemá s projednatelností žalobních bodů žádnou souvislost. Soud tedy předmětnou žalobu vyhodnotil jako věcně projednatelnou.
37. Zásadní námitka žalobce spočívala v tvrzení, že příslušné orgány nesprávně posoudily v rámci zjišťovacího řízení otázku, zda předmětný záměr podléhá posuzování vlivů na životní prostředí, či nikoli.
38. Mezi účastníky je nesporné, že předmětný záměr naplňoval charakteristiku uvedenou v bodech 108 (Parkoviště nebo garáže s kapacitou od stanoveného limitu 500 parkovacích stání v součtu pro celou stavbu) a 110 (Výstavba obchodních komplexů a nákupních středisek s celkovou zastavěnou plochou nad 6 000 m²) přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů. Jedná se tedy o záměr uvedený v příloze č. 1 daného zákona kategorie II., který v souladu s § 4 odst. 1 písm. c) zákona o posuzování vlivů podléhá posouzení vlivů na životní prostředí, pokud se tak stanoví ve zjišťovacím řízení.
39. Dle § 7 odst. 2 zákona o posuzování vlivů je u záměrů a změn záměrů uvedených v § 4 odst. 1 písm. c) zákona o posuzování vlivů cílem zjišťovacího řízení zjištění, zda záměr nebo jeho změna může mít významný vliv na životní prostředí, případně zda záměr může samostatně nebo ve spojení s jinými mít významný vliv na předmět ochrany nebo

celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, a tedy podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle tohoto zákona.

40. Dle § 7 odst. 3 zákona o posuzování vlivů se zjišťovací řízení zahajuje na podkladě oznámení a provádí se podle kritérií uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Při určování, zda záměr nebo změna záměru může mít významné vlivy na životní prostředí, přihlíží příslušný úřad vždy k povaze a rozsahu záměru a jeho umístění, k okolnosti, zda záměr nebo změna záměru svou kapacitou dosahuje limitních hodnot uvedených u záměrů příslušného druhu v příloze č. 1 k tomuto zákonu kategorie II, a k obdržným vyjádřením veřejnosti, dotčené veřejnosti, dotčených orgánů a dotčených územních samosprávných celků.
41. V § 7 odst. 5 zákona o posuzování vlivů je uvedeno, že dojde-li příslušný úřad k závěru, že záměr podle odstavce 2 podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle tohoto zákona, vydá o tom odůvodněný písemný závěr. Dle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů pak, dojde-li příslušný úřad k závěru, že záměr podle odstavce 2 nepodléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle tohoto zákona, vydá o tom rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení.
42. Ze shora uvedených citací ustanovení zákona o posuzování vlivů vyplývá, že cílem zjišťovacího řízení je zjištění, zda záměr nebo jeho změna může mít významný vliv na životní prostředí. Je třeba zdůraznit, že zákon používá výslovně slovo „*může*“. Pro výsledek zjišťovacího řízení tak není podstatné zjištění, zda záměr nebo jeho změna „*bude*“ či „*nebude*“ mít významný vliv na životní prostředí, nýbrž zjištění, zda významný vliv mít „*může*“ či „*nemůže*“.
43. Rozhodnutí o tom, že záměr nebude podléhat posouzení vlivů záměru na životní prostředí, resp. nemůže mít významný vliv na životní prostředí, musí být výsledkem zcela jednoznačných zjištění o tom, že záměr nebo jeho změna **nemůže mít významný vliv na životní prostředí**, resp. jak stanoví ustanovení § 2 věta první zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, nebude mít významný vliv na obyvatelstvo a veřejné zdraví a na životní prostředí, živočichy a rostliny, ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima a krajinu, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, vymezené zvláštními právními předpisy a na jejich vzájemné působení a souvislosti. Možnost významného vlivu je potřebné ve zjišťovacím řízení zcela vyloučit. Slovy judikatury Soudního dvora Evropské unie (např. rozsudek ze dne 16. 7. 2009, sp. zn. C-427/07) se bude jednat o záměry či jejich změny, které „*nejdou způsobit mít významný vliv na životní prostředí*“. Pokud se o takový záměr nebo jeho změnu jednat nebude, je nezbytné vydat odůvodněný písemný závěr o tom, že záměr podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí.
44. Teprve výsledkem posouzení vlivů záměru na životní prostředí je pak závěr o tom, zda záměr nebo jeho změna „*bude*“ či „*nebude*“ mít významný vliv na životní prostředí, resp. jaká opatření je nezbytné učinit, aby negativní vliv na životní prostředí neměl.
45. Pojem „významný vliv“ není v samotném zákoně o posuzování vlivů výslovně definován. Je jednoznačné, že nepůjde o jakýkoliv vliv, nýbrž hrozící vliv musí dosahovat určité intenzity. Při výkladu tohoto pojmu je vodítkem § 7 odst. 3 věta první zákona o posuzování vlivů, podle kterého se zahajuje zjišťovací řízení na podkladě oznámení a

provádí se podle kritérií uvedených v příloze č. 2 k tomuto zákonu. Z obsahu přílohy č. 2 bod III. ve spojení s § 2 větou první zákona o posuzování vlivů pak lze dovodit, že významným vlivem bude mimo jiné vliv, který je způsobitelný s vyšší než nízkou pravděpodobností ovlivnit, resp. ohrozit významným způsobem populaci živočichů a rostlin na nezanedbatelném území.

46. Žalobce poukazoval zejména na vliv, který bude mít předmětný záměr na populaci ještěrky obecné, slepýše křehkého a ůhýka obecného. V biologickém hodnocení, které bylo součástí oznámení oznamovatele a které je podstatným podkladem při posuzování relevantních skutečností v rámci zjišťovacího řízení, je k těmto druhům na straně 37 – 38 uvedeno pod nadpisem „Obojživelníci a plazi“ následující: *„Ještěrka obecná (Lacerta agilis) se vyskytuje ostrůvkovitě na celé ploše dotčené lokality. Záměr bude reprezentovat zastavění převážné části jejich stanovišť a případnou mortalitu jedinců při výstavbě. Při provozu nebude ovlivňování tohoto často synantropního druhu významné. Vzhledem k uvedeným skutečnostem lze vliv na tento druh hodnotit jako mírně až silně negativní.“*
47. *Výskyt slepýše křehkého (Anguis fragilis) je lokalizován převážně v dřevinami zarostlém zastíněném porostu. Také zde bude realizace představovat vliv v podobě ztráty části stanoviště, částečné migrační překážky a mortality jedinců při výstavbě i během provozu. Vzhledem k míře zásahu do stanoviště druhu a jeho hojnému výskytu v okolí lokality i v rámci celé ČR lze vliv na tento druh hodnotit jako silně až mírně negativní.*
48. *Realizace záměru by znamenala likvidaci velké části stanoviště zjištěných zvláště chráněných druhů. Nebude se tedy jednat pouze o ovlivnění několika exemplářů. Ke zmírnění negativních následků by tedy bylo nutné dodržet navržená ochranná opatření uvedená v kapitole D. 5.“*
49. Na straně 38 je dále v biologickém hodnocení pod nadpisem „Ptáci“ uvedeno: *„Obecně nejsilnějším negativním dopadem obdobných záměrů na ornitofaunu je ztráta, likvidace a nevratná změna charakteru původně využívaných přírodních biotopů.“*
50. *Dalším negativním dopadem bývá plašení ptáků v přilehlých biotopech, rušení zahnízděných ptáků stavební a dopravní technikou při přípravných pracích, terénních úpravách a samotné výstavbě. (Při výstavbě a provozu dojde vlivem pohybu strojů, přítomnosti obsluhy, hlukové, světelné a vibrační zátěží k rušení místních druhů, které hnízdí v blízkosti dotčeného území.)*
51. *Přímou (tj. reprodukční – hnízdní) vazbu na zkoumanou lokalitu resp. její bezprostřední blízkost má 1 ze zvláště chráněných druhů. Jedná se o ůhýka obecného. Realizací (přípravnými pracemi, fází výstavby) záměru dojde k významnému omezení biotopu tohoto zvláště chráněného druhu vázaného na danou lokalitu, tedy k negativnímu zásahu do jeho přirozeného vývoje. S ohledem na charakter výskytu lze negativní vliv kvantifikovat jako mírně až silně negativní.“*
52. Na stranách 42 a 43 jsou v kapitole D. 5 nazvané „Návrh opatření k vyloučení negativního vlivu záměru na chráněné zájmy, nebo jeho zmírnění“ vymezena ochranná opatření, zmírňující opatření a kompenzační opatření, která vyhotovitel biologického hodnocení považoval za nutná v zájmu snížení negativních vlivů záměru na zvláště chráněné druhy. Na straně 44 v závěru biologického hodnocení je dále uvedeno *„Realizací záměru dojde z dlouhodobého hlediska k významnému omezení biotopů zde žijících organismů, především pak zvláště chráněných, které mají užší vazbu na posuzované území. Proto byla navržena*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vhodná opatření na minimalizaci negativních vlivů záměru. Bez nich by došlo k významným negativním dopadům na místní populaci.“

53. Jak již uvedl soud výše v rámci zjišťovacího řízení je nutno posoudit, zda záměr může mít významný vliv na životní prostředí. Již pouhá potenciální možnost existence významného vlivu záměru na životní prostředí zakládá povinnost posouzení vlivů záměru na životní prostředí formalizovaným a zákonem stanoveným způsobem včetně zadání zpracování nezávislého posudku a eventuálního stanovení podmínek pro fázi přípravy záměru, realizace (výstavby) záměru, provozu záměru, popřípadě podmínek pro fázi ukončení provozu záměru za účelem prevence, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzace negativních vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví, a podmínek pro monitorování a rozbor vlivů záměru na životní prostředí přiměřené povaze, umístění a rozsahu a významnosti jeho vlivů na životní prostředí.
54. Již z obsahu přílohy samotného oznámení vyplývá, že realizace záměru skutečně potenciálně může mít významný vliv na konkrétní zvláště chráněné druhy živočichů a míru tohoto vlivu mohou pozitivně ovlivnit a zmírnit pouze opatření, která jsou již v samotném biologickém hodnocení nastíněna. Tomu odpovídá i formulace na straně 11 prvostupňového rozhodnutí, kde je uvedeno: *„Realizací záměru dojde z dlouhodobého hlediska k významnému omezení biotopů zde žijících organismů, které mají užší vazbu na posuzované území. S přihlédnutím na navržená opatření pro minimalizaci negativních vlivů záměru lze dopady na místní populaci považovat za akceptovatelné.“* S tímto závěrem se následně ztotožnil i žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí.
55. Z výše uvedených citací dle soudu jednoznačně vyplývá, že v rámci zjišťovacího řízení nebylo postaveno na jisto, že předmětný záměr nemůže mít významný vliv na životní prostředí. Naopak z podkladů žádosti vyplývá, že záměr bude mít významný vliv na zvláště chráněné druhy živočichů, pokud nebudou důsledně prováděna ochranná, zmírňující a kompenzační opatření vymezená v biologickém hodnocení. Na tomto místě musí soud opakovaně poukázat na skutečnost, že předmětem zjišťovacího řízení je výhradně posouzení, zda záměr může či nemůže významně ovlivnit životní prostředí. Posouzení a stanovení případných ochranných, zmírňujících a kompenzačních opatření je předmětem posuzování vlivů na životní prostředí. Případně nutná opatření jsou následně vtělena do závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí. Toto stanovisko je pak závazné pro správní orgány vydávající rozhodnutí v navazujících řízeních. Soud musí zdůraznit, že doporučená opatření v biologickém hodnocení nemají pro správní orgány v následných správních řízeních žádnou závaznost.
56. Na základě výše uvedeného dospěl soud k závěru, že správní orgány nesprávně vyhodnotily stěžejní otázku zjišťovacího řízení, neboť již z podkladů žádosti dle soudu vyplývá, že předmětný záměr může mít významný vliv na životní prostředí. Prvostupňový orgán tedy neměl postupovat dle § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů, ale měl v souladu s § 7 odst. 5 zákona o posuzování vlivů vydat odůvodněný písemný závěr o tom, že předmětný záměr podléhá posouzení vlivů na životní prostředí. V nesprávném posouzení skutečnosti, zda záměr podléhá posuzování vlivů na životní prostředí, spatřuje soud nezákonnost žalobou napadeného rozhodnutí ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s.

57. Vzhledem ke skutečnosti, že soud dospěl k závěru, že správní orgány posoudily nesprávně stěžejní otázku zjišťovacího řízení a s ohledem na vázanost správních orgánů názorem soudu ve smyslu § 78 odst. 5 s. ř. s., považuje soud za nadbytečné zabývat se dalšími námitkami žalobce, neboť v dalším řízení správní orgány nebudou moci vydat rozhodnutí ve smyslu § 7 odst. 6 zákona o posuzování vlivů, ale budou muset vydat závěr, že předmětný záměr podléhá posouzení vlivů na životní prostředí.
58. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí žalovaného zrušil pro nezákonnost a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Současně zrušil i rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 8. 12. 2021, č. j. KUUK/163928/2021/ZPZ, sp. zn. KUUK/132083/2021/16/ZPZ, neboť zmíněná nezákonnost se vztahuje i k tomuto rozhodnutí (§ 78 odst. 1 věty první a § 78 odst. 3 a 4 s. ř. s.). V dalším řízeních bude pak žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.
59. Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému v souladu s návrhem žalobce povinnost zaplatit žalobci do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 3 000 Kč, která odpovídá uhrazenému soudnímu poplatku.
60. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a v předmětném řízení nebyly soudem osobě zúčastněné na řízení uloženy žádné povinnosti. S ohledem na zavedenou praxi krajských soudů a Nejvyššího správního soudu (srov. např. jeho rozsudek ze dne 19. 8. 2016, č. j. 4 As 56/2016 - 53, ze dne 14. 5. 2015, č. j. 3 As 85/2015 - 8, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 3 As 220/2015 - 49, ze dne 16. 12. 2015, č. j. 4 As 223/2015 - 43, ze dne 6. 10. 2015, č. j. 8 As 171/2014 - 67, nebo ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 As 43/2015 - 49, vše dostupné na www.nssoud.cz) soud v dané situaci nezahrnul vypořádání nákladů řízení osoby zúčastněné na řízení do výroku a zabýval se jím toliko v odůvodnění tohoto rozsudku.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 12. září 2022

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu